

KERTOMUS TILIKAUDEN 2024 TOIMINNASTA

1. YLEISTÄ

Vuosi oli kalatalousalueen kolmas toimintavuosi.

Kalatalousalueen suurimmat järvet ovat Joroisselkä-Keriselkä, Haapaselkä, Sysmä, Syvänsi, Kolkonjärvi, Alanen, Maavesi, Längelmäenjärvi, Kangasjärvi, Pyhitty, Virmas ja Paljo, vesipinta-alaa on Kalpan mukaan yhteensä 33 112.51 hehtaaria.

Pinta-alan koko hieman vaihtelee vesialueiden umpeen kasvamisen ja suoritettujen tarkistusmittausten takia.

Omalla rekisterinumerolla varustettuja vesialueita on 395, joista yksityisvesiä n 100, luvut muuttuvat osakaskuntien yhdistymisten myötä.

Suurimmat osakaskunnat

Kiinteistötunnus	Omistaja	Pinta-ala
171-876-10-1	Sysmäjärven osakaskunta (593-876-16-3)	3522,72
681-876-15-1	Haapaselän osakaskunta	3429,52
593-876-15-2	Maaveden osakaskunta (mukana pienet lähi-ok:t)	3815,72
	Syvänsin hoitokunta	2045,79
681-876-28-3	Kolkonjärvi-Tuusjärvi osakaskunta	2070,77
593-876-3-3	Hällinmäen osakaskunta	1607,58
681-876-28-1	Pohjois-Haukiveden osakaskunta (useassa kunnassa)	1409,24
171-417-876-1	Savuniemen osakaskunta	1336,62
	Kangasjärven kalastusseura (Karkeanmaan ok)	1319,33
593-876-15-6	Vedenjakajan osakaskunta	1288,44
171-876-7-1	Joroisten osakaskunta (171-876-7-1, 681-876-26-1)	1052,29
491-467-876-4	Haukivuori 45 osakaskunta	773,6
178-454-876-2	Tannila-Koivulan osakaskunta	595,86
681-412-876-24-	Kolkontaipaleen osakaskunta	564,28
171-405-876-19	Pihlaan osakaskunta	542,92
593-413-876-7	Hurskaalan osakaskunta	535,32
681-876-19-1	Alanen itäinwn osakaskunta	443,22
171-408-876-8	Kotkatlahti 10 osakaskunta	416,35
593-450-876-18	Syvänsi 3-5 osakaskunta	330,38
593-457-876-1	Hällinmäki 6, 7 osakaskunta	283,2
681-402-876-1	Haapaniemi 1	224,07
593-466-876-1	Väisälän osakaskunta	203,31
171-402-876-9	Torstilan osakaskunta (171-402-876-9, 915-401-876-1)	188,43
593-456-876-2	Hovi 8 osakaskunta	184,76

2. HALLINTO

Hallitukseen kuuluivat Viljo Savolainen puheenjohtajana, Heikki Kääriäinen varapuheenjohtajana sekä jäsenet Aimo Hukkanen (Haapa), Esko Laitinen (JMKY), Asko Linnaranta (Kolkon), Jouko Nykänen (Ma), Ville Pesonen (Sy), Heimo Puolakka (Ha, alkuvuosi), Jukka Vihavainen (Sy, loppuvuosi) ja Risto Salko (Sy). Erovuoroiset:

Heikki Kääriäinen ja Asko Linnaranta valittiin vuosikokouksessa jatkamaan, Heimo Puolakan tilalle valittiin Jukka Vihavainen.

Hallitus piti kertomusvuoden aikana 3 kokousta.

Vuosikokous pidettiin 10.4.2024 Joroisten Rhy:n kerhotilassa. Paikalla oli 14 äänioikeutettua jäsentä, joilla oli yhteensä 28 ääntä. 5 muuta osallistujaa,

Kalatalousalueen toiminnanjohtajana toimi Risto Salko.

Kirjanpidon hoiti Joroisten Tili- ja kiinteistöpalvelu.

Tilintarkastaja oli HJL Tilintarkastuspalvelut Oy Savonlinnasta

Tietosuojavastaavan palvelusopimus Kalatalouden Keskusliiton kanssa oli käytössä.

3. TOIMINTA

Suoritettiin kalastuslain ja -asetuksen asettamat tehtävät.

Pidettiin yllä osakaskuntarekisteriä Kalpassa. Sitä tarvittiin, kun jaetaan kalakorttivarjoja osakaskunnille.

Osakaskunnille jaettavaksi myönnetty kalakorttivarat vuoteen 2023 saakka on jaettu.

Toiminnassa on noudatettu vuosikokouksessa hyväksyttyä toimintasuunnitelmaa sekä laadittua ja vahvistettua Käyttö- ja Hoitosuunnitelmaa (KHS). Myös ympäristö-ELY:n laatimaa Vesien hoitosuunnitelmaa (VHS) on noudatettu.

Edistettiin osakaskuntien yhdistymistä. Pieksämäen rajaseudulle muodostui Vedenjakajan osakaskunta. Syvänsi ja Joroisten suunnalla oli myös yhdistymiseen tähtäviä kokouksia.

4. TULOT JA MENOT

Kauden 2024 liikevaihto (varsinaisen toiminnan kulujen saldo) oli 100 846,75 €, taaseen loppusumma oli 55 000,97 €.

Tulopuolen merkittävimmät erät olivat ELY-keskuksen myöntämä toimintarahaa, 10 972 €, mikä on anottu ja saatu toimintasuunnitelman mukaisten menojen kattamiseen.

- Kalapuolen ELY:ltä anottu ja myönnetty tuki nuorten kalastusharrastuksen edistämiseen on ollut käytössä. Tukea myönnettiin 16 400 €:n hankkeeseen 50 %. Vastinrahaksi on suunniteltu talkootyötä. Hanke oli tarkoitus toteuttaa vuonna 2022, mutta aikatauluja jouduttiin muuttamaan ja toteutusajalle on anottu ja saatu jatko vuoden 2024 toukokuun loppuun saakka. Yhteistyökumppanina hankkeessa on ollut Hooked Saimaa-niminen yhtiö. Tukea oli vuonna 2024 käytettäväksi 3 438,18 €, kaikki käytettiin.
- Niin ikään kalapuolen ELY:lta anottu ja myönnetty kalastuksen valvonnan kehittämishanke (KAVAKE) on ollut työn alla. Tukea myönnettiin 6 270 € kokonaisbudjetin ollessa 11 090 €, vastinraha talkootyönä. Hankkeelle on anottu ja saatu jatko aika vuoden 2024 loppuun. Tuesta 3 000 € saatiin ennakkona. KAVAKE-hanke Viljo Savolaisen tahdittamana päättyi ja loppuraportti on

toimitettu ELYlle. Syksyn KAVAKOVÄPÄ jouduttiin perumaan. Myönnetystä tuesta 486 € jäi käyttämättä.

- Ympäristö-ELY:ltä anottu ja myönnetty vesistökuunnostushankkeiden tuki, VESKU-hanke on ollut työn alla. Tukea myönnettiin 33 000 €:n hankkeeseen 50 %. Vastinrahaksi on suunniteltu talkootyötä. Hankkeen toteutusaika on anottu vuoden 2024 loppuun saakka. Koko myönnetty truki tuli käytetyksi.
- Joroisselän hoitokalastushanke sai ELY:lta myönteisen tukipäätöksen yhteensä 31 800 €:n hankkeelle tavoitteen ollessa 30 tonnia hoitokalastussaalista. Vuoden 2023 olosuhteet eivät suosineet hoitokalastusta, jäätiin saaliissa puoleen väliin. Hankkeelle on myönnetty jatkoaika vuoden 2024 loppuun. Vuoden 2024 saalis oli 7.5 tonnia, siis koko hanke yhteensä 22,5 tonnia, joten tavoitteesta jäätiin, mutta kalaston rakenne näyttäisi oleva ihan ok. Kuhakanta on runsastunut siinä määrin, että hoitokalastusta ei kalakannan takia tarvittukaan enempää.
- Virtavesikunnostuksissa oltiin aktiivisia Kolkonjoki, Enojoki, Vasaralanjoki, Suihkolanjoki alueilla. Savon Voima kunnosti Vasaralanjoen, meidän hakkiman tuen turvin Koneurakointi Auvinen kunnosti Kolkon jokea, Enojokea ja Suihkolanjokea. Tilattiin samalta urakoitsijalta Kolkon myllyn kalatien toteutus ja se saatiin lähes valmiiksi, avajaiset on sovittu pidettäväksi to 8.5.2025. Kalatien toteutukseen saatiin ELY:n kautta NOUSU-hankkeen rahoja, vastinrahaksi, erityisesti Kolkon myllyn kalatien toteutukseen, saatiin rahaa

Rahoitussuunnitelma		Tot
ELY	50 000	50 000
WWF	15 000	
Rantasalmen OP	2 500	2 500
Pohjois-Haukiveden osakaskunta	1 500	1 500
Kolkonjärvi-Tuusjärvi osakaskunta	2 500	2 500
Joroisten osakaskunta	2 500	2 500
Sysmäjärven osakaskunta	1 000	
Haapaselän osakaskunta		2 500
Etelä-Savon kalatalouskeskus		1 500
Rahoitus yhteensä	75 000	63 000

Lupamyyntituloja Joroisselkä-Haapaselkä viehelupa-alueelta kertyi 890 €, kun verrataan edellisen vuoden tuloihin, 1 185 €, voidaan todeta, että uisteluinto on vähentynyt..

Menoerät koostuivat sekalaisista kalatalousalueloiminnan velvoitteiden hoitamisesta ja hankkeiden läpiviemisestä aiheutuneista kuluista hallintokuluineen.

Tilivuoden kirjanpidollinen tulos oli 3 289,18 € alijäämäinen. Edellisen vuoden kirjanpidollinen ylijäämä käytettiin pois, käytännössä tulos oli +/- nolla.

5. KALASTUS KALATALOUSALUEELLA

5.1 Viehekalastuksen yhteislupa-alueet

Joroisselkä-Haapaselkä, pinta-ala 4 500 hehtaaria, lupien myyntiä hallinnoi Virtasalmi-Joroinen kalatalousalue.

Lupahinnat		Myyty
Kausilupa	30 €	24 (55)
Kuukausilupa	10 €	7 (6)
Viikkolupa	5 €	5 (21)
Uistelukilpailut	5 €/venekunta	3 (5)

Onki-/pilkkikilpailulupa 0,35 €/osanottaja

Lupia myytiin Teboil Etapissa ja netin kautta. Lupamyynti pieneni 25 % edellisestä vuodesta.

Syvänsin yhteislupa-alue, pinta-ala 1500 hehtaaria, lupien myyntiä hallinnoi Syvänsijärven hoitokunta.

Lupahinnat		Myyty kpl
Kausilupa	30 €	5(5,4,9,4,12,7)
Kuukausilupa	10 €	0(2,3,2,1,2,9)
Viikkolupa (7 pv)	5 €(ei vaparajoitusta)	2(0,2,3,6,3,8)

Suluissa kuuden edellisen vuoden määrät. Lupia myytiin Jäppilän Salessa, lisäksi luvan on voinut maksaa suoraan pankkitilille.

5.2 Kaupallinen kalastus

Virtasalmi-Joroinen kalatalousalueella on muutamia kaupallisen kalastajan rekisteriin ilmoittautunutta kalastajaa. Syvänsin yhteislupa-alueella on myyty yksi nuottauslupa kolmelle eri osakaskunnalle. Haapaselällä toimi kaksi ja Kolkonjärvellä yksi nuottakunta kaupallisesti.

Heipe jatkoi kaupallisena kalastajan ja lunasti lupia mm Sysmäjärveltä ja Haukivedeltä. Toiminnan kehittämistä hidastaa kalastuslupien saatavuus, mm joidenkin osakaskuntien lupien hinnoittelun korkea taso.

5.3 Yleisvedet

Virtasalmi-Joroinen kalatalousalueella ei ole yleisvesiä.

5.4 Erikoiskohteet

Liuna

Liunankosken voimalaitoksen ohi rakennettavan kalatien esisuunnittelu on valmis. Liunan kalatie kuuluu kokonaisuuteen: Saimaan järvitaimen Joroisvirran reitille. Ensin kunnostetaan yläpuoliset vaelluskalojen lisääntymisalueet ja vasta sitten rakennetaan Liunan kalatie.

Huutokoski

Huutokosken jokialue ja Suihkolanjoen alajuoksu muodostavat erityiskalastuskohteen, koskikalastuspaikan, jossa Sysmäjärven osakaskunta hoitaa istutukset ja hoitotoimenpiteet. Huutokosken jokialueelle myytiin lupia Etapissa ja Internetissä kalakortti.comin kautta ja osakaskunnan hoitokunnan toimesta.

Huutokosken	Lupahinnat
Vuorokausi	23 €
Viikonloppu 2vrk	35 €
Kausi	100 €
<u>Osakas, v</u>	<u>50 €</u>

Suihkolanjoen Lupahinnat	
Vuorokausi	10 €
Kausi	500 €
<u>Osakas, v</u>	<u>30 €</u>

Osakaskunta ei ole raportoinut myytyjen lupien määriä vuosilta 2023 - 2024.

Huutokosken kalastuspaikalle on ELY-keskukselta saatu poikkeuslupa v 2024 loppuun saakka: istutettuja, rasvaeväleikattuja, yli 45 cm:n taimenia sai ottaa saaliiksi (valtakunnallinen alamittaraja on 50 cm).

Huutokosken ja Suihkolanjoen luvat kattoivat 3 kalaa/päivä.

6. KALAVESIEN HOITO

Vuoden 2024 aikana merkittävimmät kalavesien hoitotoimenpiteet kalanistutusten ja virtavesikunnostusten ohella olivat madaltuneiden salmipaikkojen syvennykset, hoitokalastus, vesikasvien poisto ja kalavesien saavutettavuuden parantaminen, siis veneenlaskuluiskien kunnostaminen.

6.1 Kalatalousalueen maksamat istutukset

Kalatalousalue ei tukenut osakaskuntien kalanistutuksia. Kalatalousalueen tietoon ei juurikaan tule istutuksia, istuttajat toimittavat ilmoitukset sinne, minne on käsketty, ilmeisesti ELY:lle.

Savon Voima Oyj istutti velvoiteistutuksena 1k kuhia ja siikoja Sysmään ja Maa-
veteen. Istutusraportti ei ole saavuttanut kalatalousaluetta.

6.2 Hoitokalastukset

ELY:n myöntämän tuen turvin hoitokalastettiin Joroisselkää. Tavoitteena oli 30 tonnia saalista, sääolosuhteiden takia vuonna 2023 päästiin puoleen väliin, jatketaan vuonna 2024 ja saatiin saalista 7,5 tonnia, yhteensä siis 22,5 tonnia..

Talkoovoimin jatkettiin hoitokalastuksia Joroisselän, Kaitaisten järvien, Haapaselän, Syvänsin ja Pyhityn alueella.

Eläköön Valvatus-yhdistys on hoitokalastanut Valvatuksella.

Paljo ja Kaitajärvien kunnostushanke

Vuoden 2023 toimintakertomuksessa päädyttiin arvioon, että jatketaan hoitokalastusta vuonna 2024 kalarakenteen seuraamiseksi. Joillakin kokemiskerroilla kuhaa oli painoltaan jopa enemmän kuin poistettavaa kalaa. Arvio hoitokunnan keskuudessa on, että vuonna 2025 hoitokalastuksella ja aktiivisella kuhan verkkopyynnillä seurataan tilannetta. Suomesta löytyy jo järviä, joissa kuha on syönyt saaliskalatlanteen niin huonoksi, että kuhalle ei riitä ravintoa ja alkaa kuhan kääpiöityminen.

Asiaa kannattaa seurata kalatalousalueemme järvissä, joissa on vahva petokalakanta ja aktivoida pyynti ajoissa.

6.3 Vesikasvien niitot

Vesikasvien poistossa painotus oli osakaskuntien omatoimisuudessa.

Jokijärvellä niitettiin Marjoniemen ja Jpkisaaren välistä salmea Liunan voimalaitoksen suorittaman kalatalousmaksun varoilla, niittoja jatketaan vuonna 2025.

Kolman järvellä rannan omistajien joukko tilasi niiton Euroasennukselta, tätä tuettiin Vesku-hankkelle myönnetyn tuen varoilla.

Osakaskunnat, mm Hurskaalan ok 113 h, niittivät omin voimin ja talkootyönä.

6.4 Vesialueiden saavutettavuuden parantaminen

Yhteistyössä Etelä-Savon kalatalouskeskuksen kanssa kehitettiin kartta-aineisto, josta löytyvät alueemme veneenlaskuluiskat ja levähdyspaikat. Aineistoa ylläpidetään niin, että se on ajan tasalla.

6.5 Vesien laadusta huolehtiminen

Vesien laadusta ja puhtaudesta kannetaan huolta. Alueella on läheisten taajamien puhdasvesipumppaamoita, jotka käyttävät lähdepohjaisissa järvissä ja lammissa varastoituvaa vettä. Niiden säilyminen erinomaisina laadultaan on ensiarvoista.

Vesien sisäistä kuormitusta vähennetään tarvittaessa hoitokalastuksin ja poistamalla vesikasveja.

6.6 Muut hoitotoimenpiteet

Kosteikkosuunnittelua ja Joroisselän kunnosta huolehtimista varten oli Joroisten kunnan vetoisena Savo-Karjalan vesiensuojeluyhdistyksen projektina työstettävänä hanke, jossa saatiin vireille mm muutamia kosteikkosuunnitelmia.

Syvänsillä tehtiin rantautumispaikkojen kunnostusta ja sitä tuettiin pienimuotoisesti Veku-hankkeesta..

Uhanalainen vaellustaimen Joroisvirran reitille

- Längelmäenjoen ja Virmasjoen vaellusesteellisyyden poistamisen suunnitelmat ovat valmiit, odottavat lupahakemusmenettelyä ja rahoitusjärjestelyjä.
- Eno-/Kolkonjoen, Suihkplanjoen ja Vasaralanjoen kalataloudellinen kunnostaminen on ollut vuoden aikana työn alla. Poikkeuksellinen syystulva on hidastanut työtä ja sitä joudutaan jatkamaan myös vuonna 2025.

6.7 Kolkonjoen padon ohittava kalatie

Kolkonjoessa olevan padon ohittava kalatie saatiin tehdyksi, avajaiset ensi toukuussa. Kolkonjärvi-Tuusjärvi osakaskunnan pj Asko Linnaranta yhteistyössä Kolkon myllyn omistajan Tatu Dilströmin kanssa lupautuivat tekemään kalatien luvassa vaaditun vedenpinnan korkeuden tarkkailun.

7. VALVONTA

Kalatalousalueen kalastuksenvalvonnan kehittämiseen anottiin ja saatiin tukea.

Kalatalousalue jatkoi koordinointia ja kehitti osakaskuntien kalastuksenvalvojen toimintaa myös vuonna 2024

Kalastuksenvalvojen toimintaa tuettiin tekemällä tarpeiston yhteishankintoja. Kalastuksenvalvontaa saatiin lisättyä uusien valvojen ja muutenkin alueen valvonnan aktivoitumisen kautta suuremmalle alueelle kuin aikaisemmin. Myös osakaskuntien yhdistymiset suuremmaksi osakaskunnaksi helpottaa ja nopeuttaa valvontaa, kun yksi osakaskunnan edustaja voi olla mukana suuremmalla alueella apuna.

Maksettiin matkakorvauksia kalastuksenvalvojille, jotka kävivät kalatalousalueen pyynnöstä tukemassa valvontaa oman osakaskuntansa alueen ulkopuolella. Talkootyötä, mm kalastuksenvalvontamatkoja tehtiin 145 h.

Kalastusalueella toimi kauden aikana 12 kortin suorittanutta valvojaa: Kari Avikainen (v), Kari Kiviharju (v), Pertti Mähönen, Mika Nenonen, Jouko Nykänen (v), Urpo Ontronen, Ville Pesonen (v), Risto Salko (v), Viljo Savolainen (v), Seppo Tirkkonen (v), Pentti Tuovinen (v) ja Markku Uusi-Piuhari (v), joista (v) merkinnällä varustetut 9 henkilöä on valtuutettu tekemään valvontaa kaikkialla kalatalousalueen vesialueilla.

Pirkanmaan Kalatalouskeskuksen kehittämä kalastuksenvalvonnan valvontatyökalu on 7 valvojalla, Pertti Mähösellä, Jouko Nykäsellä, Raimo Piilolla, Risto Salkolla, Viljo Savolaisella, Seppo Tirkkosella ja Markku Uusi-Piuharilla.

Maaveden osakaskunta on toiminut esimerkillisesti kalastuksenvalvonnassa ja käyttänyt myös kala-ELY:ltä saamaansa tukea kalastuksenvalvontaan.

Norpparajoitusalue laajeni Virtasalmi-Joroinen kalatalousalueella entistä laajemmalle. Metsähallituksen kanssa tehtiin yhteistyössä tehovalvonta Joroisselän ja Haapaselän vesialueille, koska niistä osa liitettiin vapaaehtoisesti pyydysrajoitusten piiriin.

8. MUU TOIMINTA

Kalatalousalueen palvelujen ja toiminnan esittelemiseksi perustettuja internet-kotisivuja ylläpidettiin. Maksettiin pieni ilmoitus Etelä-Savon vapaa-ajan kalastajien julkaisuun nettisivujemme osoitteen tunnetuksi tekemistä varten.

Nuorten kalastusharrastuksen aktivointihankkeessa järjestettiin 2 pilkkiretkettä. Niihin on osallistunut 45 nuorta ja vähintään saman verran aikuisia talkoolaisina opastajina.

Nuorten kalastusharrastusta edistettiin myös järjestämällä perhokalastusopastusta yhteistyössä Joroisten Metsästys- ja kalastusyhdistyksen perhojaoksen ja LV Varkaus Koskenniemen kanssa, Osallistujia oli 6.

Useisiin viranomaisten tekemiin lupamenettelyihin annettiin pyydetyt lausunnot ja vastattiin viranomaisten kyselyihin.

Osallistuttiin Järvi-Suomen kalatalousaluepäiville Teamsilla.

Osallistuttiin valtakunnallisille kalatalousaluepäiville Asko Linnarannan ja Risto Salkon voimin. Viljo Savolainen osallistui Etelä-Savon kalatalouskeskuksen kustantamana.

Osallistuttiin vaihtelevasti useisiin etäkokouksiin pääasiassa Teams-yhteyksin.

*Risto Salko, kalatalousalueen toiminnanjohtaja
Os Pajulinnunkuja 8, 78850 Varkaus
GSM 040 5149261
email ristosalkovrk@gmail.com*